

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระพุทธศาสนาเป็นสถาบันสังคมอีกสถาบันหนึ่งที่มีความสำคัญ และจัดเป็นหนึ่งในสถาบันหลักของประเทศ คือ สถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ในสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งเป็นเรื่องของวัตถุความจำเป็นที่คนไทยควรจะเรียนรู้พระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นเรื่องของจิตใจก็ควรจะ ได้มีความเข้าใจอย่างเพียงพอควบคู่กันไปด้วย (กรมวิชาการ. 2535 : 1) พระพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่จำเป็นและมีคุณประโยชน์ในการดำเนินชีวิต ทั้งนี้เพราะพุทธศาสนามีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับชีวิตตั้งแต่เกิดจนตายทั้งยังมีอิทธิพลครอบคลุมวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยในทุก ๆ ด้าน ความสำคัญของพระพุทธศาสนาจึงไม่เพียงแต่มีผลต่อชาวไทยที่เป็นพุทธศาสนิกชนในด้านจิตใจเท่านั้นแต่ยังมีผลต่อสังคมและวัฒนธรรมไทยส่วนรวมอีกด้วย พระพุทธศาสนาและจริยศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อเสริมสร้างจริยธรรม คุณธรรม ให้เข้ากับเยาวชน เพื่อให้เยาวชนมีการประพฤติปฏิบัติตลอดจนนิสัยและบุคลิกภาพที่ดีงามและในการจัดการเรียนการสอนจึงควรปลูกฝังทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะปฏิบัติและเจตคติ รวมทั้งลักษณะนิสัยที่ดีนานาประการ (กรมวิชาการ. 2539 : 2)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย ได้กำหนดจุดมุ่งหมายข้อ 1 ให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเองมีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรมจริยธรรม มีค่านิยมอันพึงประสงค์ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่ได้กำหนดให้มีมาตรฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ 12 ปี หรือมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และได้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ในส่วนที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาไว้ว่าสถานศึกษาควรจัดให้ผู้เรียนที่นับถือศาสนาพุทธได้เรียนรู้ประมาณ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เพื่อเน้นความเป็นคนดี (กรมวิชาการ. 2546 ก : 8) โดยจัดไว้ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ปัจจุบันการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระพระพุทธศาสนาของครูผู้สอนยังเป็นกิจกรรมที่เน้นการบรรยาย เน้นการท่องจำ ทำให้กิจกรรมการเรียนรู้สาระพระพุทธศาสนาไม่เป็นที่น่าสนใจตลอดถึงขาดสิ่งเร้าหรือสิ่งจูงใจในการเรียน นักเรียนไม่ได้ฝึกทักษะและเรียนตามความถนัดของ

ตนเอง ทำให้นักเรียนมองว่า การเรียนสาระพระพุทธศาสนาน่าเบื่อหน่าย ไม่เข้าใจ และมองไม่เห็นความสำคัญ (จินตนา หมี่ทอง. 2536 : 8) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายได้ จึงต้องอาศัยการสอนที่หลากหลาย และช่วยจูงใจให้ผู้เรียนมีความตั้งใจ สนใจเรียนมากขึ้น และให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนอย่างมีความหมาย ทั้งก่อให้เกิดเจตคติที่ดีและมีความประทับใจในสิ่งที่เรียนช่วยอธิบายเนื้อหาวิชาและทักษะกระบวนการต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนพร้อมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนจึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะกระบวนการ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2533 : 90)

ดังนั้นครูควรนำวิธีการเรียนที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม ที่เรียกว่า “การเรียนรู้แบบร่วมมือ” (Cooperative Learning) เข้ามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเรียนรู้แบบร่วมมือมีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาสังคมศึกษาเป็นอย่างมาก ซึ่งนาตยา ปีลันธานนท์ (2537 : 209 - 210) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือในวิชาสังคมไว้ว่า กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือทำให้ผู้เรียนได้เห็นความสำคัญของการที่คนเราจะทำงานร่วมกันอย่างไร จะอยู่ร่วมกันในสังคมในกลุ่มให้ดีได้อย่างไร แนวคิดนี้มีความสอดคล้องกับการจัดการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เนื่องจากธรรมชาติของวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เพื่อดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคม ดังที่ ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2540 : 30) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือจะเป็นการศึกษาประสบการณ์จริง โดยผู้เรียนมีการศึกษาเรียนรู้ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับคนอื่น อันจะทำให้การเรียนรู้ต่าง ๆ เติบโตด้วยความสนุก สนุกสนาน มีชีวิตชีวา เป็นผลให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างซาบซึ้งและจดจำได้นาน ตลอดจนสามารถฝึกนิสัยให้เข้าสังคมและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี นอกจากนี้ยังทำให้สมาชิกสามารถฝึกฝนทักษะในการแก้ปัญหาด้วยกัน ฝึกความเป็นผู้นำและผู้ตาม ตลอดจนความสามัคคีและความเป็นประชาธิปไตยได้เป็นอย่างดี และชาญชัย อาจิณสมภาร (2533 : 21) กล่าวว่า ความร่วมมือของกลุ่มอันเกิดจากการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการประสานงาน และคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และจะช่วยลดการแข่งขันในการเรียนลง ทำให้เกิดความอบอุ่นเป็นกันเอง มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน และการทำงานโดยปราศจากความวิตกกังวล ก่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน และจะส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้นมีรูปแบบการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย (วัฒนาพร กระจับทุกข์. 2545 : 37) เช่น เทคนิคการเรียนรู้แบบการแข่งขันเป็นทีม (Teams-Games-Tournament : TGT) เทคนิคการเรียนรู้แบบการประสบความสำเร็จเป็นทีม (Student Teams Achievement Division : STAD) เทคนิคการเรียนรู้แบบต่อภาพจิ๊กซอว์รูปแบบที่ 1 และ 2 (Jigsaw I,II) เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นกลุ่ม (Team Assisted Individualization : TAI) เทคนิคการเรียนรู้แบบ

สืบสวนสอบสวนเป็นกลุ่ม (Group Investigation : GI) เทคนิคการเรียนรู้แบบการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together : LT) เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมกัน (Numbered Heads Together : NHT) เทคนิคการเรียนรู้แบบ Co-op Co-op แนวทางการสอนแบบจิ๊กซอว์ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีอิสระ แยกปัญหาเป็นหมวดหรือหัวข้อ สำหรับสมาชิก 1 กลุ่ม นักเรียนแต่ละคนได้รับวิธีการที่แตกต่างกัน เพื่อแก้ปัญหาให้สมบูรณ์ นักเรียนที่มีข้อมูลเหมือนกันก็จะรวมกันกลุ่มเดียวกัน เพื่อรับผิดชอบ ความคิดรวบยอดของแต่ละหัวข้อ เพื่อปรับปรุงยุทธศาสตร์ในการสอน ผู้เรียนได้ทดลองเรียน ร่วมกับผู้เรียนกลุ่มเดิม นาคยา ปิطنธนานนท์ (2543 : 209-213) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้แนวคิดแบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw) เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง กับปฏิสัมพันธ์ขั้นพื้นฐานของนักเรียนและข้อดีของการเรียนแบบร่วมมือคือ ส่งเสริมความเป็น อิสระของนักเรียน ส่งเสริมการเรียนเป็นกลุ่ม และสามารถนำมาปรับปรุงใช้ในการสอนนักเรียน ได้หลายกลุ่มอายุ ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อกัน หลีกเลี่ยงการครอบงำของสมาชิกคนใดคนหนึ่ง ในกลุ่ม ทำให้เกิดการยอมรับและความเข้าใจจากสมาชิกในกลุ่ม เมื่อพิจารณาการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ ผลการวิจัยของนรินทร์ กระจ่าง (2542 : 79) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษาของนักเรียนสูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กนกพร แสงสว่าง (2540 : 61) ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอน ด้วยวิธีเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค จิ๊กซอว์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ

จากการศึกษาโครงการ Child Watch โดย ดร. สมบัติ ฤทธิเดช มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคามบทสรุปการวิจัย เรื่องสภาวะการณ์เด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิพบว่าด้านการศึกษา ด้านพฤติกรรมเสี่ยงในการเรียนยังพบว่ามีเด็กราวร้อยละ 74 ที่มีพฤติกรรมลอกข้อสอบ หรือลอก การบ้าน รายงานของเพื่อนเป็นประจำและในด้านคุณธรรมจริยธรรมพบว่ามีเด็ก โดยเฉลี่ยประมาณ ร้อยละ 10 ที่ไปวัดเป็นประจำและประมาณร้อยละ 30 ที่ประกอบกิจกรรมทางศาสนาอย่างสม่ำเสมอ เช่น การใส่บาตรทำบุญหรือการสวดมนต์ก่อน-นอนและยังมีเด็กถึงร้อยละ 61.39 ที่นั่งสมาธิเพื่อ สงบจิตใจเป็นประจำ และเด็ก โดยเฉลี่ยกว่า ร้อยละ 94 ยังเชื่อในกฎแห่งกรรมและการทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ในส่วนทัศนคติของเด็กที่มีต่อภาวะคุณธรรมจริยธรรมของสังคมพบว่า เด็ก โดยเฉลี่ย ถึงร้อยละ 60 รู้สึกว่าประเทศของเรามีการทุจริตคดโกงอยู่ในระดับมาก ([Http:// webcache. googleusercontent.com/search](http://webcache.googleusercontent.com/search)) และจากสภาพปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม (วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา) ยังคงประสบ ปัญหา คือเด็กมีพฤติกรรมลอกการบ้าน รายงานของเพื่อน ทำให้เด็กขาดทักษะในการค้นคว้าหา ความรู้ด้วยตนเอง ขาดความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจาก ครูยังใช้วิธีสอนแบบเก่า

คือบรรยายแล้วให้นักเรียนจดบันทึก หรือ ไม่ก็ให้นักเรียนอ่านหนังสือจนจบเล่ม ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้นักเรียน โรงเรียนบ้านค้อกุดจอก มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 73.41 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่ทางโรงเรียนตั้งไว้ คือ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 80 (โรงเรียนบ้านค้อกุดจอก. 2551 : 1)

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะครูจึงได้พัฒนาการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่ โดยสร้างแผนการจัดการจัดการเรียนรู่วิธีการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค จิกซอว์ เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา และวันออกพรรษา ในวิชาพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เนื่องจากเป็นเทคนิคที่มีความเหมาะสมกับนักเรียน สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มขณะทำกิจกรรม มีความน่าสนใจและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีความกล้าแสดงออก มีทักษะในการทำงานนอกจากนั้นยังเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนามแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่อง วันสำคัญทางพุทธศาสนาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือเป็นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านค้อกุดจอก จำนวน 12 คน จำนวน 1 ห้อง

2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ คือ เนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม เรื่อง วันสำคัญทางพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 จำนวน 5 เรื่องดังนี้

เรื่องที่ 1 เรื่อง “วันมาฆบูชา”

เรื่องที่ 2 เรื่อง “วันวิสาขบูชา”

เรื่องที่ 3 เรื่อง “วันอาสาฬหบูชา”

เรื่องที่ 4 เรื่อง “วันเข้าพรรษา”

เรื่องที่ 5 เรื่อง “วันออกพรรษา”

3. ตัวแปรที่ศึกษา มีดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ คือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

3.2 ตัวแปรตาม คือ

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเรื่อง วันสำคัญทางพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.2.2 ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้โดยใช้แบบร่วมมือกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

3.2.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเรื่อง วันสำคัญทางพุทธศาสนา จำนวน 5 เรื่อง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนา หมายถึง การดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค จิกซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักการและทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือ และช่วยเหลือกันในการเรียนรู้โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือ ฟังพินิจซึ่งกันและกันมีความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. เทคนิคจิกซอว์ หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักการทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าที่ใช้แนวคิดปริศนาการต่อภาพ โดยแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม ๆ ทุกกลุ่มจะได้รับมอบหมายให้ทำกิจกรรมเดียวกันครูผู้สอนจะแบ่งเนื้อหาของเรื่องที่เรียนเป็นหัวข้อย่อยเท่ากับจำนวนสมาชิกกลุ่มและมอบหมายให้ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าคนละหัวข้อ โดยผู้เรียนแต่ละคนจะออกจากกลุ่มเดิมไปเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องที่ตนได้รับมอบหมายให้ไปศึกษา และสมาชิกจากต่างกลุ่มที่ได้รับมอบหมายในหัวข้อเดียวกันก็จะทำการศึกษาค้นคว้าร่วมกันจนเข้าใจอย่างดีจากนั้นผู้เรียนแต่ละคนจะกลับเข้ากลุ่มเดิมของตน เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญอธิบายความรู้ตามเนื้อหาสาระที่ตนได้ศึกษามาให้เพื่อนร่วมกลุ่มเดิมฟังจนเข้าใจดีทุกคนเพื่อให้เพื่อนสมาชิกทั้งกลุ่มได้รู้เนื้อหาสาระครบทุกหัวข้อย่อยของแต่ละคน และเกิดการเรียนรู้เนื้อหาสาระทั้งเรื่องแล้วครูผู้สอนจะทำการทดสอบความรู้เป็นรายบุคคล

4. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง สมรรถนะของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยมีประสิทธิภาพกระบวนการต่อประสิทธิภาพผลลัพธ์เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด (E_1 / E_2) โดยถือเกณฑ์ 80/80 คือ

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ผลการปฏิบัติงาน ใบงาน และทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง วันสำคัญทางพุทธศาสนา หลังการเรียนรู้ครบทุกแผนสิ้นสุดลง ถือเป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์

5. ดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index) หมายถึงค่าสถิติที่แสดงความก้าวหน้าของผู้เรียนหรือค่าที่แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นจากการเรียนตามแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ เรื่อง วันสำคัญทางพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนความรู้ ความสามารถในการเรียนตามแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม เรื่อง วันสำคัญทางพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ เป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือกที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมเรื่องวันสำคัญทางพุทธศาสนา

7. ความพึงพอใจต่อการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม หมายถึง ความรู้สึกที่นักเรียนมีต่อการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม เรื่อง วันสำคัญทางพุทธศาสนา ซึ่งวัดได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นทางการเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงวิธีการพัฒนาแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม เรื่อง วันสำคัญทางพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพ
2. แผนการจัดการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหาร คณะครู ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง